

Verslag commissievergadering gemeente Westerwolde

Details vergadering

Datum: 10 januari 2024
 Plaats: Raadzaal Sellingen
 Voorzitter: Wilt Meendering
 Raadsadviseur: Hanneke van Barneveld

Geluidsverslag commissievergadering 10 januari 2024

<https://www.raadszaaldigitaal.nl/westerwolde/commissie/2024/01/10/>

Aanwezige raadsleden

Politieke partij	Naam
Gemeentebelangen	M. Visscher (fractievoorzitter), R. Koskamp, H.J.H. Geukes, J.R. Kruiter-Draadjer, P. Warntjes, N.A.M. Koelman (plv. commissielid)
PvdA	H.L. Brouwer, S. Keizer, D. Gruben-Abbas, E. Duursma-Kooman
CDA	S. Lok
PVV	R.J.H.H. Rep, H. Meijer-Zwerver, C.M.H.B. Kamphuis (plv. commissielid)
GroenLinks	E. Hoomoedt (fractievoorzitter)
Ecologisch Alternatief	A. Janse (plv. commissielid)
Lijst Hemmen	H.M. Hemmen (fractievoorzitter)

Tevens aanwezig:

Naam:
Burgemeester J.W. Velema
Wethouder H. van der Goot
Wethouder H.J. Kuper
Wethouder F.J. Luth
Wethouder W. Potze

Afwezig:
E.C. van der Horst, commissielid Ecologisch Alternatief
R.G.M. Staphorst, commissielid PVV
M. Heidekamp-Prins, commissielid CDA
B.G. Peters, commissielid Gemeentebelangen
W. Eilert, commissielid PvdA
K.R.P. Buigel, commissielid VVD
S. Ebbers, wethouder

1. Opening

De **voorzitter** opent de vergadering en heet een ieder van harte welkom.

2. Mededelingen Raadscommissie en College

De afwezigen en hun eventuele vervangers worden gemeld.

Burgemeester **Velema**: spreekt over het kort geding dat door de gemeente is aangespannen tegen het COA.

- Er is een oproep gedaan om in het land ruimte te scheppen voor statushouders. Met de jurist is gesproken over wat eventueel mogelijk is wanneer die ruimte er niet komt.
- Er is een ingebrekestelling opgesteld en er is een oproep gedaan in de pers. Meer was niet mogelijk. Bekend was al dat dit niet zou helpen.
- Met de fractievoorzitters is gezamenlijk opgetrokken om goed te informeren wat de juridische mogelijkheden zijn.
- Aan de ingebrekestelling was 20 december als einddatum verbonden. Wanneer het COA op die datum niet voldaan zou hebben aan de verplichtingen van de overeenkomst, zou een kort geding worden aangespannen. En zo is het gebeurd. Het aanspannen van een procedure tegen een andere overheid is heel ernstig, maar het is het laatst beschikbare middel.
- Vandaag diende het kort geding en de rechter heeft goed geluisterd en de juiste vragen gesteld. De uitspraak in kort geding is op 23 januari 2024. Op basis van deze uitspraak zal de gemeente zich opnieuw moeten beraden op vervolgstappen.
- De burgemeester gaat uit van een positieve uitspraak, maar dat wil niet zeggen dat de problemen dan meteen zijn opgelost. Ook de komende weken zal het COA heel moeilijk opvangplekken kunnen krijgen.
- Tijdens de zitting is aangegeven dat het van belang is dat het ministerie een stap zet en gebruik maakt van mogelijkheden van Defensie. Hierover is gesproken met de staatssecretaris, maar hij heeft medewerking nodig van de burgemeesters/besturen in het land.

Aan de staatssecretaris is gevraagd om de namen van de andere burgemeesters te geven, zodat burgemeester Velema zelf aan zijn collega's eventueel medewerking kan vragen. Gezien de situatie is de burgemeester tot alles bereid.

De heer **Hoomoedt** (GroenLinks) geeft aan dat er veel positieve geluiden zijn over het optreden van de burgemeester tijdens het kort geding.

Wethouder **Van der Goot**: zoals ook elders in het land heeft ook de gemeente Westerwolde last van hoogwater. Met name in Harpel en op de Wollinguizerweg is last van water dat niet weg kan. Op de Wollinguizerweg pompt een aannemer dagelijks water weg. Namens college heeft de wethouder opdracht gegeven om een structurele oplossing te vinden voor Harpel en de Wollinguizerweg. De raad ontvangt hier binnenkort een memo over.

Wethouder **Kuper**:

- Op 1 januari is de Omgevingswet in werking getreden. De inwoners moeten vanaf 1 januari gebruik maken van het nieuwe Omgevingsloket van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Inmiddels zijn 3 aanvragen in het systeem van de gemeente binnengekomen die via het DSO waren ingediend. De koppeling tussen het landelijk systeem en ons systeem werkt.
- De consequentie van de inwerkingtreding van de wet is dat er in december een grote hoeveelheid aanvragen is gedaan. In december 2023 ontving de gemeente 65 aanvragen tegen 25 in december 2022.

3. Vaststellen agenda

De **voorzitter** stelt voor om in verband met de afwezigheid van wethouder Ebbers, voor de agendapunten 6, 7 en 8 een schriftelijke ronde in te lassen om (technische) vragen te stellen. Deze kunnen tot 12 januari 2024 worden ingediend. Beantwoording vindt plaats voor de raadsvergadering. De agendapunten worden als bespreekpunten geagendeerd op de raadsvergadering van 31 januari.

De heer **Hoomoedt** (GroenLinks) vraagt hoe te handelen indien de wens bestaat om het voorstel aan te passen.

De **voorzitter** antwoordt dat er ook vanavond geen antwoord op vragen kan worden gegeven.

De heer **Hoomoedt** (GroenLinks) wil aan de overige commissieleden de volgende overweging meegeven. Wordt het niet tijd om de leningen renteloos te maken? Het verduurzamen van huizen zou gestimuleerd moeten worden, maar het kost wel rente. Het geld zou ook zonder rente te berekenen kunnen worden uitgeleend.

De **voorzitter** vraagt of het akkoord is voor de schriftelijke ronde.

De heer **Brouwer** (PvdA) geeft aan akkoord te zijn. Over het voorstel van GroenLinks zal worden nagedacht.

De heer **Rep** (PVV) is ook akkoord.

De **voorzitter** stelt voor om de agendapunten 10, 11 en 12 integraal te behandelen. Dit is akkoord.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. A. Spreekrecht voor burgers over geagendeerde en niet geagendeerde onderwerpen

Mevrouw **Lambeck** (Stichting Vesting Oudeschans) zal gebruik maken van het spreekrecht (zie bijlage voor de tekst).

De heer **Rep** (PVV) is benieuwd naar de reactie van het college.

De heer **Hoomoedt** (GroenLinks) haalt niet uit het betoog dat het college al een reactie heeft gegeven.

Mevrouw **Lambeck** heeft nog geen reactie ontvangen.

Mevrouw **Hemmen** (Lijst Hemmen): is het de brief van 14 december waarvan werd aangegeven dat hij aan het dossier was toegevoegd? Wordt op een reactie van het college gewacht?

Mevrouw **Lambeck** heeft telefonisch contact gezocht en vernam dat de brief in het dossier was gedaan. Het college heeft niet eerder kunnen reageren.

B. Spreekrecht voor commissieleden

De heer **Rep** (PVV) is geschokt na het zien van een filmpje op Facebook op 3 januari 2024. Op station Emmen worden handhavers weggejaagd door een groep nieuwe vluchtelingen. In Ter Apel zijn er ook steeds meer signalen dat asielzoekers brutaler worden, zij hebben maling aan gedragsregels. Er wordt volop gestolen in winkels. Wat als er straks nog minder controle is over deze specifieke groep (vooral jonge mannen)?

- Komen er in Ter Apel Lampedusa-achtige taferelen en zijn inwoners vogelvrij? Het is nu al niet meer veilig op straat, zeker in de avonduren durven mensen niet meer de straat op.
- Wat gaat de portefeuillehouder hieraan doen? Streng optreden is nodig.

- De brief van Plaatselijk Belang Nieuw Weerdinge over het niet inzetten van de marechaussee: is dit al geregeld? Zo niet, waarom niet?

Burgemeester **Velema** reageert als volgt:

- De inzet is continu en erop gericht om binnen de beschikbare middelen het maximale te kunnen doen om de veiligheid van inwoners te borgen. De gemeente heeft zich er bij Defensie ingezet voor verlenging van inzet van de marechaussee en dat is gelukt. Het is spijtig dat er niet ook extra inzet is ten behoeve van gemeente Emmen. Er is een goede samenwerking en overleg met de gemeente Emmen.
- Er wordt ook gebruik gemaakt van de inzet van de flex-pool uit Emmen, inclusief de reguliere extra bijstand die ook al vanuit de regiopolitie wordt gegeven. Vooralsnog is er voldoende inzet van politie en straatcoaches. Er is heel veel inzet geweest en er hebben de burgemeester ook geen berichten bereikt dat er geen politie aanwezig was. Dat is iets anders dan de preventieve sfeer. Die moet ook worden bekeken. Zichtbaarheid en aanwezigheid kunnen incidenten voorkomen.
- De ervaring is dat de meeste incidenten in en om het winkelcentrum plaatsvinden. In de uren wanneer de meeste incidenten plaatsvinden is er extra inzet van veiligheidsdiensten. Zo wordt geprobeerd om het maximale voor de inwoners te doen.
- Van de brief van Plaatselijk Belang Nieuw Weerdinge is kennisgenomen. Er kan op worden vertrouwd dat hierin goed wordt samengewerkt met de gemeente Emmen.

Mevrouw **Kamphuis** (PVV) heeft de volgende vraag: wanneer inwoners bellen over overlast wordt gezegd dat er geen handhaving is in het weekend en dat op maandag contact kan worden opgenomen met de gemeente. Hoe zit dat, er moet toch ook in het weekend gehandhaafd worden?

Burgemeester **Velema**: overlast is een ruim begrip en daarom is deze vraag lastig te beantwoorden. Het kan geluidsoverlast van burens zijn, maar het kan ook om iets heel anders gaan. Kan de vraag wat meer gespecificeerd worden?

Mevrouw **Kamphuis** (PVV) stelt dat het gaat om papierafval naast de papiercontainer.

Burgemeester **Velema** antwoordt dat dit bij de gemeente gemeld kan worden. Wanneer dit in het weekend is, heeft het geen hoge urgentie. Wanneer meldingen worden gedaan bij het KCC dan worden die genoteerd. Als blijkt dat het veelvuldig gebeurt, dan zal er steekproefsgewijs gekeken worden wat er aan de hand is en of er sporen zijn die naar degene kunnen leiden die hiervoor verantwoordelijk is. Die persoon zal hierover worden aangesproken. Melden kan via de website of via het KCC.

Mevrouw **Kamphuis** (PVV) heeft nog een vraag: bewoners hebben de gemeente gebeld over een gevaarlijke verkeerssituatie op de Nachtegaallaan in Bellingwolde. Een plantsoentje heeft op dit moment geen beplanting en de automobilisten zien het stoepje niet waardoor zij eroverheen gaan en vast komen te zitten in de modder. Na een paar keer bellen komt er iemand van de gemeente die de modder wegveegt, maar de gevaarlijke situatie blijft bestaan. Weer komen auto's vast te zitten. Als er weer gebeld wordt, wordt gezegd dat eens per vier weken met de buitendienst wordt overlegd. Als nog eens wordt gebeld, is het antwoord dat automobilisten beter moeten uitkijken. De wijze waarop bellers te woord worden gestaan is verre van beleefd. De gemeente wordt juist geholpen door mensen die deze gevaarlijke situatie melden. Een waarschuwingsbord neerzetten is voldoende. Op deze wijze wordt de kloof tussen burger en gemeente niet kleiner. Vandaag is echter wel een bord geplaatst.

Wethouder **Van der Goot**:

- De situatie is bekend. Door de buitendienst is actie ondernomen. De weg is schoongemaakt. Het wachten is op nieuwe beplanting. Kennelijk zien mensen de stoeprand niet waardoor zij het gras op rijden. De wethouder heeft gekeken en de straat is goed verlicht. Er is een maatregel genomen die tot de nieuwe beplanting blijft staan.
- De wethouder heeft de serviceverlening onderzocht en er is niemand gevonden die mensen niet goed te woord heeft gestaan. De medewerkers van het servicecentrum doen hun werk voor zover de wethouder weet, naar tevredenheid.

Mevrouw **Janse** (Ecologisch Alternatief) heeft vragen naar aanleiding van de brief van de Stichting Vesting Oudeschans d.d. 14 december. De vesting Oudeschans is aangewezen als beschermd dorpsgezicht en daarom mogen geen zonnepanelen op daken worden geplaatst.

- Wordt in de gemeente Westerwolde gehandhaafd op dit verbod? Zo nee waarom niet?
- Zo ja wat is er dan tot nu toe ondernomen met de meldingen in de vesting Oudeschans?
- Bent u naar aanleiding van alle meldingen vanuit Oudeschans ter plaatse gegaan?
- Vindt u dat hier de regels worden overtreden? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat zijn hiervan de uitkomsten?
- Hoe ziet u de precedentwerking die uitgaat van het zonder de benodigde vergunning plaatsen van zonnepanelen op panden met een beschermde status?
- Hoe ziet u de precedentwerking bij achteraf legaliseren?

De heer **Brouwer** (PvdA) heeft ook een vraag n.a.v. de brief van de Stichting Vesting Oudeschans:

- Wat is de rol van Libau bij het plaatsen van zonnepanelen in het algemeen? En in Oudeschans in het bijzonder?

- Valt het plaatsen van zonnepanelen onder het beschermd dorpsgezicht van Oudeschans? En zo nee, waarom dan wel in Bourtange en niet in Oudeschans?
- Als Libau een advies uitbrengt over bouwkundige werkzaamheden in Oudeschans wordt dan ook rekening gehouden met het beschermd dorpsgezicht? Of wordt dit buiten de advisering gelaten?

Wethouder **Kuper**:

- Het college heeft kennis genomen van de brief en het college zal de brief beantwoorden. De raad zal een afschrift van deze beantwoording krijgen.
- In de gemeente wordt gehandhaafd wanneer er sprake is van illegale activiteiten. Dit gebeurt met de beschikbare capaciteit. Wanneer dit aan de orde is, wordt een onderzoek ingesteld en dan wordt ook altijd gekeken of legalisatie mogelijk is.
- Naar aanleiding van meldingen zijn de toezichthouders ter plaatse geweest en is een onderzoek gestart. Niet na elke melding uit Oudeschans is een toezichthouder gaan kijken. De situatie ter plaatse was al bekend.
- De vraag of de wethouder vindt dat regels worden overtreden: in principe is het plaatsen van zonnepanelen vergunningsvrij, maar dit geldt niet wanneer sprake is van een beschermd dorpsgezicht. Indien een vergunning voor zonnepanelen wordt aangevraagd voor een beschermd dorpsgezicht dan adviseert Libau. Hierbij toetst Libau aan de door de gemeenteraad vastgestelde Welstandsnota.
- De welstandscommissie heeft beoordeeld dat in deze specifieke situatie de zonnepanelen vanaf de meeste plekken in de vesting bijna het gehele jaar niet zichtbaar zullen zijn. Vanwege de beperkte zichtbaarheid is de invloed op de waarde van de vesting te verwaarlozen.
- Om te spreken over precedentwerking dient sprake te zijn van dezelfde situatie. Ook binnen de vesting is niet iedere situatie hetzelfde, ondanks dat sprake is van een beschermd dorpsgezicht. Voor precedentwerking van achteraf legaliseren geldt hetzelfde.
- De rol van Libau: over het algemeen is het plaatsen van zonnepanelen vergunningsvrij. In een beschermd dorpsgezicht is het plaatsen van zonnepanelen doorgaans niet vergunningsvrij. Een welstandstoets (deze is belegd bij Libau) maakt deel uit van de aanvraag van de omgevingsvergunning.
- De vraag of het plaatsen van zonnepanelen onder het beschermd dorpsgezicht van Oudeschans valt: er is geen directe regel in het bestemmingsplan Oudeschans waarin het beschermde dorpsgezicht is geborgd en die het plaatsen van zonnepanelen verbiedt. In de welstandsnota zijn echter regels gesteld aan het uiterlijk van bouwwerken die indirect betrekking kunnen hebben op het plaatsen van zonnepanelen. Ditzelfde principe geldt ook voor Bourtange.
- Bij advisering toetst Libau aan de door uw raad vastgestelde welstandnota met de daarin vastgelegde gebieden. Oudeschans heeft een eigen welstandsgebied toebedeeld gekregen en in de eisen voor dit gebied is rekening gehouden met het feit dat dit een beschermd dorpsgezicht betreft.

- Er is nog geen aanvraag voor legalisering van de zonnepanelen ingediend. Daarom wordt verdergegaan met handhaving op dit exces.

De heer **Brouwer** (PvdA) heeft nog een vraag over het gemeentehuis Wedde:

- In een krantenartikel stond dat de gemeente het gemeentehuis in Wedde gaat verkopen. Is of wordt er voorafgaand aan het te koop aanbieden van het pand ook een programma van eisen opgesteld, zodat kandidaat-kopers weten wat toegestaan is, in en rondom het pand? Of wordt dit aan de markt overgelaten?
- Is het verkoopbedrag naar aanleiding van een taxatie van een onafhankelijk taxateur, bepaald?
- Is een werkgroep samengesteld met daarin vertegenwoordigers uit Wedde over de invulling? En zo ja, wat is dan de bevoegdheid van deze groep?

Wethouder **Van der Goot**:

- Aan kandidaat-kopers wordt een plan gevraagd waarin zij hun plannen voor het complex kunnen presenteren en waarin zij onderbouwen hoe de aankoop, eventuele verbouw en exploitatie gefinancierd gaat worden.
- De gemeente heeft geen specifieke invulling voor het complex voor ogen. Er zijn in algemene zin criteria geformuleerd die deels harde eisen zijn. Als harde eis: de koper moet financieel onafhankelijk van de gemeente het pand kunnen ontwikkelen en exploiteren. Daarnaast zijn er nog een aantal criteria: de invulling van het complex moet een economische impuls geven aan Wedde, Westerwolde en het liefst aan heel Oost-Groningen; de invulling geeft mogelijk een impuls aan de leefbaarheid van het dorp; een wooncomponent in de plannen is een pré.
- De panden en gronden zijn getaxeerd door een onafhankelijke taxateur. De taxatiewaarde is gebruikt om tot een initiële verkoopprijs te komen. Aan kandidaat-kopers wordt gevraagd een bod te doen. Het bod en de ingediende plannen worden beoordeeld en vormen de basis voor een keuze aan wie dit object wordt verkocht.
- In aanloop naar de verkoop is er een werkgroep geweest; hierover is de raad geïnformeerd. Er is een middag en een avond georganiseerd waarop inwoners uit Wedde en Westerwolde en omgeving mee konden denken. Nu is er geen werkgroep actief. Er is bewust breder gekeken dan alleen Wedde. In Wedde is een groep mensen actief die mogelijk kan meedenken na de verkoop van dit object, dit is onder voorbehoud. Inwoners van Wedde zouden dan nog invloed kunnen hebben.

Mevrouw **Kruiter** (Gemeentebelangen): de gemeente doet veel om de burgers met een laag inkomen tegemoet te komen. De kosten van gemeentelijke belastingen (WOZ, riool- en afvalstoffenheffing) zijn hoog en kunnen in 10 termijnen betaald worden. Die termijnen lopen eigenlijk verkeerd. Kan de eerste termijn in februari betaald worden en de tiende termijn in november? Op deze wijze wordt de burger in de dure decembermaand ontzien.

Wethouder **Kuper** reageert als volgt: het is een sympathiek voorstel, maar het levert praktische problemen op. Als dit zou gebeuren dan moeten de aanslagen worden opgelegd met dagtekening 31 januari. Dit houdt in dat het bestand met de aanslagen al begin januari al naar de drukker moet worden gestuurd, terwijl begin januari gebruikt wordt om de gegevens van december te verwerken en controles uit te voeren. Om de kwaliteit en de juistheid van de gegevens te waarborgen lijkt het niet verstandig om de aanslagen eerder op te leggen dan eind februari. Wanneer inwoners hier problemen mee hebben, wordt geprobeerd om maatwerk te leveren en ruimhartig mee om te gaan.

Mevrouw **Kruiter** (Gemeentebelangen) stelt dat in 1988 in de gemeente Vlagtwedde wel de eerste van de 10 termijnen in februari betaald kon. Zij verbaast zich er over dat gezien de huidige techniek dit nu niet mogelijk is.

5. Vaststellen verslag commissievergadering d.d. 15 november 2023

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

N.a.v. het verslag:

Mevrouw **Janse** (Ecologisch Alternatief) heeft tijdens het spreekrecht vragen gesteld over de roeken. In Bellingwolde zijn bomen gekapt en daarna zijn in een bosje bij Oudeschans veel hoge bomen gevallen. In deze bomen zaten circa 150 roekennesten. Het antwoord van de portefeuillehouder was dat dit was overlegd met de gemeente en dat er ontheffing gevraagd was. Bewoners van Oudeschans hebben dit aangekaart bij de provincie en hebben protest aangetekend. Handhaving is erbij geweest en de gemeente moet met onmiddellijke ingang stoppen met kappen. Er is iets niet goed gegaan in de communicatie tussen gemeente en provincie.

6. Verordening Verzilverlening

Bij het vaststellen van de agenda is afgesproken om dit punt, i.v.m. afwezigheid wethouder Ebbers, niet te behandelen. Commissieleden kunnen hun (technische) vragen schriftelijk indienen waarna deze vragen voor de raadsvergadering van 31 januari 2024 beantwoord zullen worden.

Dit voorstel gaat als bespreekpunt naar de raadsvergadering van 31 januari 2024.

7. Verordening Stimuleringslening

Bij het vaststellen van de agenda is afgesproken om dit punt, i.v.m. afwezigheid wethouder Ebbers, niet te behandelen. Commissieleden kunnen hun (technische) vragen schriftelijk indienen waarna deze vragen voor de raadsvergadering van 31 januari 2024 beantwoord zullen worden.

Dit voorstel gaat als bespreekpunt naar de raadsvergadering van 31 januari 2024.

8. Centrumregeling Beschermd wonen, Opvang en Inloopvoorzieningen 2024

Bij het vaststellen van de agenda is afgesproken om dit punt, i.v.m. afwezigheid wethouder Ebbers, niet te behandelen. Commissieleden kunnen hun (technische) vragen schriftelijk indienen waarna deze vragen voor de raadsvergadering van 31 januari 2024 beantwoord zullen worden.

Dit voorstel gaat als bespreekpunt naar de raadsvergadering van 31 januari 2024.

9. Treasurystatuut

Wethouder **Kuper**: het treasurystatuut is het kader voor het sturen en het beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarde, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. De regels over de financiering zijn vastgelegd in de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido). In verband met de actualisatie van de financiële verordening is het noodzakelijk om het Treasurystatuut te herzien. De veranderingen ten opzichte van de vorige versie zijn verwerkt in een was-woordt lijst.

De heer **Hoomoedt** (GroenLinks) is benieuwd naar het volgende: er kunnen contante betalingen tot 3.000 euro worden gedaan. Zou het niet veiliger voor het personeel zijn om dit te beperken tot 250 euro? Wordt er daadwerkelijk tot dit bedrag contant betaald?

Wethouder **Kuper**: er worden nog steeds grote bedragen contant betaald. Bijvoorbeeld door zaken die veel contante middelen tot hun beschikking hebben. Het bedrag was 10.000 euro en is naar 3.000 euro teruggebracht. De wethouder komt schriftelijk terug op de reden waarop dit gebaseerd is.

Dit voorstel gaat als afhamerpunt naar de raadsvergadering van 31 januari 2024.

10. Bestemmingsplan “Bellingwolde, Molenlaan 10”

Zoals bij het vaststellen van de agenda is afgesproken worden de agendapunten 10, 11 en 12 in één keer besproken.

Wethouder **Kuper** geeft een korte toelichting op de agendapunten 10, 11 en 12. Er zijn geen zienswijzen ingediend. De Linten, Barnflair West 76 heeft de gemeente zelf in bezit. Aanvankelijk hadden burens bezwaren.

Er is een kavelpaspoort opgesteld dat de koper voldoende ruimte biedt voor het oprichten van een woning en ook tegemoet komt aan de bezwaren van de verschillende burens.

De heer **Brouwer** (PvdA) geeft aan dat de fractie het eens is met het voorstel. Dit mag als afhamerpunt naar de raad.

De heer **Rep** (PVV) is het hiermee eens. Het is een prima initiatief. Alle drie de bestemmingsplannen kunnen als afhamerpunt naar de raad.

De heer **Hoomoedt** (GroenLinks)

- Molenlaan 10 Bellingwolde: een mooi plan. GroenLinks is hiermee akkoord.
- Barnflair West 76: het plan is prima, de grond is van de gemeente. Van de opbrengst van de verkoop worden de kosten betaald. Vaak worden de kosten betaald door de koper. Maar om welke kosten gaat het: verkoopklaar maken of bouwrijp maken van de grond? Het is niet duidelijk waarom die kosten gedekt worden uit de opbrengst.
- Het plan De Linten Ter Apelkanaal is ook een mooi plan. Er is een ruime opzet langs het kanaal, maar als al die plekken worden opgevuld met huizen dan verdwijnt het ruimtelijke beeld. Daar moet voorzichtig mee worden omgegaan.

Mevrouw **Hemmen** (Lijst Hemmen): bij alle drie de voorstellen gaat het om logische plekken welke niet discutabel zijn. Het voldoet aan de woonvisie en aan de structuurversterkende opgave. Het is fijn dat hierover in de werkgroep ruimte al goed aandacht voor geweest is. Er is een goede uitleg gegeven hoe dit wordt afgewogen. Deze drie gevallen zijn niet discutabel. Fijn dat hier weer wordt gebouwd.

Wethouder **Kuper**:

- Onderschrijft de opmerking van de heer Hoomoedt. Ter Apelkanaal had al de bestemming wonen. Niet alle gaten in de linten zullen worden vol gebouwd. De woonvisie schrijft een maximale breedte voor.
- De kosten die gedekt worden met de opbrengsten van de verkoop van de kavel zijn de kosten die nu, voorafgaand aan de verkoop, gemaakt worden.

Dit voorstel gaat als afhamerpunt naar de raadsvergadering van 31 januari 2024.

11. Bestemmingsplan “De Linten, Barnflair West 76” Ter Apel

Dit voorstel gaat als afhamerpunt naar de raadsvergadering van 31 januari 2024.

12. Bestemmingsplan “De Linten, Jipsingboermussel 63a” Ter Apelkanaal

Dit voorstel gaat als afhamerpunt naar de raadsvergadering van 31 januari 2024.

13. Normen- en toetsenkader 2023-2024

Wethouder **Kuper** geeft een korte toelichting. Vanaf het boekjaar 2023 moet B&W in de jaarrekening een rechtmatigheidsverantwoording opnemen. In het normen- en toetsingskader staat alle relevante externe wetgeving en interne regelgeving opgesomd waarvan het uitgevoerde beleid moet worden getoetst. Het normen- en toetsingskader is een handvat voor de te verrichten controles in het kader van de rechtmatigheidscontrole. Wet- en regelgeving kan per jaar wijzigen en daarom wordt het jaarlijks vastgesteld. Na afloop van een kalenderjaar wordt het normen- en toetsingskader definitief vastgesteld. Tegelijkertijd wordt dit document voorlopig vastgesteld voor het lopende jaar, zodat lopende controles een goede basis hebben om getoetst te worden.

Niemand wenst hierover het woord.

Dit voorstel gaat als afhamerpunt naar de raadsvergadering van 31 januari 2024.

14. Aanvraag tijdelijke onderwijshuisvesting Internationale Schakel Klas (ISK) Ter Apel

Wethouder **Potze** geeft een korte toelichting. Met het COA is afgesproken dat de ISK volledig door het COA bekostigd wordt, inclusief de tijdelijke huisvesting. Deze tijdelijke huisvesting is nodig vanaf januari 2025, want dan wordt met de sloop begonnen. Het COA wil de noodhuisvesting pas neerzetten op het moment dat het strikt noodzakelijk is. De RSG heeft aan de gemeente verzocht om de school al eerder te verhuizen zodat het nieuwe schooljaar in de tijdelijke voorziening kan starten. Voor de rust in het onderwijs is wisselen gedurende het schooljaar niet bevorderlijk. De tweede reden is de slechte staat van het gebouw. Het gebouw is afgeschreven en moet niet langer gebruikt worden dan dit schooljaar.

De heer **Lok** (CDA): het eerdere gebruik bedraagt 180.000 euro, een hoog bedrag voor die paar maanden en wat je ermee bereikt. De heer Lok begrijpt dat leerlingen rust moeten hebben, maar kan zich niet voorstellen dat het gedurende het schooljaar verhuizen een heel grote invloed heeft. Als de huisvesting tot augustus te gebruiken is, dan kan het ook wel enkele maanden langer. De noodzaak en de urgentie om zoveel geld beschikbaar te stellen wordt niet gezien. De argumenten zijn te dun.

Mevrouw **Duursma** (PvdA): de fractie begrijpt dat de staat van het gebouw erg zorgelijk is en wil graag weten wat volgens de wethouder de kosten zijn van het op een minimaal toelaatbaar niveau brengen van het gebouw voor de komende maanden. Elke maand die erbij komt, kan zorgelijk zijn.

De heer **Hoomoedt** (GroenLinks): GroenLinks is voorstander van het eerder op een nieuwe locatie te beginnen. Er stond al onderhoud gepland voor het gebouw en hiervoor hoeven nu geen kosten gemaakt te worden. In de winter is het gebouw amper warm te krijgen en in zomer is het er erg heet. Er wordt gedurende (najaar) een paar maanden ook op energieverbruik bezuinigd. GroenLinks ziet de noodzaak. Het is wenselijk om in de zomer te verhuizen naar de andere locatie, omdat er anders gedurende langere tijd geen onderwijs kan worden gegeven. Het verplaatsen kost tijd.

De heer **Geukes** (Gemeentebelangen)

- Gemeentebelangen zit op de lijn van het CDA. Het is een groot bedrag voor slechts een aantal maanden. De bedragen zijn exclusief Btw en die is niet te verrekenen. De bedragen zouden inclusief Btw moeten zijn. Het eerder verhuizen gaat om 6 maanden extra, omdat in juli moet worden verhuisd om in augustus te kunnen starten. De maandkosten zijn 54.450, inclusief Btw. Voor 6 maanden is dit meer dan 326.700 euro. Een nadere toelichting over de bedragen is gewenst.
- In de ogen van Gemeentebelangen houdt het schoolgebouw het nog wel 6 maanden uit. Op energiekosten wordt niet bespaard, omdat ook in het noodgebouw energie verbruikt wordt. Aan de wethouder wordt gevraagd of dit zo is.
- Deze investering is heel veel geld voor het bewaren van rust. Verhuizen in de kerstvakantie met misschien een week extra is niet anders dan verhuizen in de zomer.

Mevrouw **Hemmen** (Lijst Hemmen)

- Heeft ook vragen over nut en noodzaak van het uitgeven van dit hoge bedrag. Zijn alternatieven onderzocht?
- Hier wordt gezegd laat de kinderen een paar maanden extra in het oude gebouw zitten. Ook zou gekeken kunnen worden of de bouw enkele maanden naar voren zou kunnen worden gehaald en dat begonnen wordt na de bouwvakvakantie. Is dit alternatief onderzocht?
- De gevraagde middelen komen uit de reserve onderwijshuisvesting. In de gemeente zijn er ook uitdagingen voor onderwijshuisvesting. Wat zijn de consequenties voor onze eigen onderwijshuisvesting?

Wethouder **Potze** reageert als volgt:

- Een aantal fracties vindt het bedrag van 180.000 euro voor 4 of 5 maanden erg veel geld, in relatie tot de genoemde argumenten.
- De raad heeft het IHP vastgesteld. De raad heeft gezegd dat de ISK prioriteit één is, dat er zo snel mogelijk nieuwbouw moet komen en dat deze investering voor rekening van de gemeente zal zijn. De nieuwbouw is meegenomen in de eerste fase van het IHP en is ook meegenomen in de IHP-begroting, er is dekking voor.
- De wethouder heeft met het COA gesproken over het voor rekening van het COA realiseren van de nieuwbouw van de ISK.

Het COA heeft daar na lang onderhandelen mee ingestemd. In het IHP was 1,5 miljoen euro opgenomen. De nieuwbouw gaat zeker tussen de 5 en 6 miljoen euro kosten en wordt door het COA volledig bekostigd.

- In eerste instantie was het plan om de school op het voorterrein van het COA te bouwen, waardoor noodhuisvesting niet nodig was, maar die locatie is nodig voor de mogelijke aanleg van de spoorlijn. De huidige locatie van de ISK kwam daardoor weer in beeld, wat betekent dat tijdelijke huisvesting nodig is. Het COA is bereid om voor de strikt noodzakelijke tijd deze tijdelijke huisvesting te bekostigen en dat is de echte sloop- en bouwfase.
- De sloop vindt plaats in januari 2025. Het kan niet eerder in verband met de aanbestedingsregels. Er is naar andere mogelijkheden gekeken maar die zijn er niet.
- Deze ISK heeft ruim 100 leerlingen en die zijn niet zomaar ergens onder te brengen. In Ter Apel is breed gekeken naar mogelijkheden voor tijdelijke huisvesting. Ook moeten de leerlingen van De Verrekijker uit Ter Apel tijdelijk gehuisvest worden.
- De RSG heeft de vraag gesteld of de tijdelijke huisvesting al met de start van het nieuwe schooljaar kan. Aanvankelijk is gezegd dat wordt vastgehouden aan het plan zoals het COA heeft neergelegd, maar er wordt ingezien dat eerder overgaan naar tijdelijke huisvesting noodzakelijk is. De gemeente wacht met de RSG al heel lang op deze huisvesting. Op het huidige pand is keer op keer geen onderhoud gepleegd en investeringen zijn niet gedaan.
- De nieuwbouw wordt iets vertraagd, eerst door de wijziging van de locatie en vervolgens door een lange aanbesteding. De kinderen kunnen volgens het college niet langer dan het einde van dit schooljaar op de huidige locatie onderwijs krijgen. Er zijn gebreken aan het gebouw: het dak lekt, de kozijnen zijn verrot, het binnenklimaat is niet goed. Met de RSG is afgesproken dat de kinderen tot het eind van dit schooljaar in het oude gebouw blijven.
- De genoemde bedragen zijn exclusief Btw en deze kan niet worden verrekend. De gemeente gaat de onderwijshuisvesting niet regelen. Het COA gaat dit doen. De gemeente doet een bijdrage richting het COA voor onderwijshuisvesting en dat is dit bedrag van 180.000 euro. Het COA gaat regelen dat de tijdelijke voorziening na de zomervakantie in gebruik kan worden genomen.
- De vraag is of dit 180.000 euro waard is. De wethouder meent dat de gemeente de handen mag dichtknijpen wanneer er voor 180.000 euro een nette tijdelijke onderwijsvoorziening komt en vervolgens een volledig nieuwe ISK wordt gebouwd die eigenlijk voor rekening van de gemeente zou moeten komen maar door het COA bekostigd wordt.
- De energiekosten: dit is ingewikkeld. Als een energieneutraal gebouw wordt neergezet zijn de kosten voor degene die het bouwt, het COA. De besparing van de energielast is voor het schoolbestuur. Dit kan niet tegen elkaar worden weggestreept. Ook nu worden de energiekosten niet door de gemeente betaald, maar door het schoolbestuur van de RSG.

TWEEDE TERMIJN

Mevrouw **Duursma** (PvdA):

- De vraag over een schatting om het minimaal toelaatbare niveau voor het gebouw te bereiken is niet beantwoord.
- Zij schrijft er van dat een aantal fracties vindt dat de kinderen nog enkele maanden in het oude gebouw kunnen blijven.

Wethouder **Potze** heeft geen bedragen genoemd, omdat dit niet precies bekend is. Wel weet de wethouder dat het vervangen van een dak snel boven de 180.000 euro komt. Op dit moment voldoet het gebouw niet aan de wettelijke voorschriften voor onderwijs.

De heer **Geukes** (Gemeentebelangen) Is het juist dat de gemeente 1,5 miljoen euro gaat besparen in het IHP doordat het COA de kosten voor het ISK overneemt en dat de gemeente gaat betalen voor de tijdelijke huisvesting? Netto levert het op en kost het niets.

De heer **Lok** (CDA) bedankt voor het pleidooi van de wethouder. De fractie zal er nog over nadenken. Dit pleidooi zal de wethouder ook bij het COA hebben gehouden. Het is jammer dat zij niet ook daarin zijn meegegaan.

De heer **Hoomoedt** (GroenLinks) aan het begin van dit agendapunt werd verwacht dat dit agendapunt een afhamerpunt zou worden, omdat er veel geld bespaard wordt nu het COA de school bekostigt. Wat GroenLinks betreft kan dit een afhamerpunt in de raad worden.

Wethouder **Potze**

- De besparing is in theorie 1,5 miljoen euro minus 180.000 euro. Gelet op het plan van eisen dat is opgesteld kost de school tussen de 5 en 6 miljoen euro en dit is voor rekening van het COA. Dat bedrag van 5 à 6 miljoen euro minus 180.000 euro is de besparing. Er komt een volledig nieuw schoolgebouw, dat voldoet aan de capaciteit, en wettelijke vereisten.
- Het vurige pleidooi is ook bij het COA gedaan, maar het COA heeft zich op het standpunt gesteld dat dit het budget is. De wethouder zal dit pleidooi volgende week houden bij het ministerie. Wellicht zegt het ministerie ja.

De heer **Lok** (CDA) geeft aan dat het dan niet handig is om hier een hamerstuk van te maken.

Dit voorstel gaat als bespreekpunt naar de raadsvergadering van 31 januari 2024.

15. Meerjarenbegroting 2024-2028 Openbaar Onderwijs Westerwolde

Wethouder **Potze** geeft een korte toelichting. Vanaf volgend jaar zal eerst de recent benoemde Commissie OOW een advies geven over de begroting. Dit advies zal dan bij de stukken zitten.

Mevrouw **Hemmen** (Lijst Hemmen):

- Het is een fluctuerende meerjarenbegroting en van 2026 tot en met 2028 is een taakstelling opgenomen van 1 fte om dit binnen de perken te houden. Er wordt goed op geacteerd. De hoge huisvestingslasten en energielasten blijven aandachtspunten.
- Berekend is dat het bovenmatig vermogen van het openbaar onderwijs een kleine 2 miljoen euro is. Dit bedrag wordt noodzakelijk geacht om risico's op te vangen in leerlingenaantallen op de Interschool. Hierover zullen afspraken gemaakt worden en zodra die er zijn, is bekend welk bedrag ingezet gaat worden voor verbeteringen van de onderwijskwaliteit. Wanneer worden de afspraken inzake het risico van de Interschool definitief opgesteld?

Wethouder **Potze**:

- Op 15 januari 2024 wordt er gesproken op het ministerie en komt ook dit onderwerp aan de orde. Het ministerie heeft schriftelijk vastgelegd dat het lage leerlingenaantal op Interschool geen gevolgen mag hebben voor het schoolbestuur. De discussie gaat nu nog over de wijze waarop dit precies kan worden berekend. (Ook de tekorten in de jeugdzorg komen die dag aan de orde).
- Het is nog niet bekend wanneer de afspraken definitief zijn. De wethouder zou het bovenmatig vermogen in het onderwijs willen investeren.

Dit voorstel gaat als afhamerpunt naar de raadsvergadering van 31 januari 2024.

16. Verordening lijkbezorgingsrechten

De heer **Hoomoedt** (GroenLinks) heeft geen vragen.

Mevrouw **Hemmen** (Lijst Hemmen): het gaat om het onderhoud van begraafplaatsen die de gemeente zelf in beheer heeft. Is er gekeken of dit op een efficiëntere manier gedaan kan worden waardoor de kosten lager worden?

Wethouder **Kuper**: het op te brengen bedrag is 110.000 euro. Dit is in de begroting bepaald. In principe moet altijd gekeken worden of dingen goedkoper kunnen. Het gaat hier om een stukje inflatie. De onderhoudskosten zijn hoger geworden en dat is verrekend in dit tarief.

Dit voorstel gaat als afhamerpunt naar de raadsvergadering van 31 januari 2024.

17. Sluiting

De **voorzitter** sluit de vergadering.

Vastgesteld in de commissievergadering van 6 maart 2024.

Ondertekening,

Hanneke van Barneveld
Raadsadviseur

Wilt Meendering
voorzitter

Bijlagen:

Tekst inspreker mevrouw Lambeck – Stichting Vesting Oudeschans

Goedenavond,

Om te beginnen: veul hail en zeeg'n veur elkenain!

Ik ben Renske Lambeck, voorzitter van de Stichting Vesting Oudeschans.

Het zou kunnen dat het een toevalstreffer is, maar wat u waarschijnlijk niet weet, is dat brieven die expliciet ter attentie van de gemeenteraad worden verzonden blijkbaar niet altijd bij de gemeenteraadsleden terecht komen, alhoewel je dat bij een brief ter attentie van burgemeester, wethouders en gemeenteraadsleden en een aanhef als geachte burgemeester, wethouders en raadsleden van de gemeente Westerwolde, volgens mij, wel zou mogen verwachten.

Afijn, je moet er even bijblijven voor het beste resultaat, maar de op 14 december 2023 door de Stichting Vesting Oudeschans, per post, verzonden brief die per ongeluk, alvorens 'm met u te delen, al was toegevoegd aan een dossier, is boven water en is ondertussen met u gedeeld. U heeft er kennis van kunnen nemen.

Wat er vanaf 19 juli 2023 in Oudeschans is gebeurd en vooral het besluit dat de gemeente Westerwolde daarop, pas na een in gebreke stelling, op 20 oktober 2023 nam, heeft vergaande consequenties. Daar wil ik, namens de Stichting Vesting Oudeschans, u door middel van het spreekrecht voor niet geagendeerde onderwerpen graag even extra op wijzen. Regeren is immers vooruitzien.

Het is bijna onmogelijk dat het u ontgaan is, maar de vesting Oudeschans is sinds 1991, bij ministerieel besluit, aangewezen als beschermd dorpsgezicht. Daar zijn we trots op, daar zijn we blij mee, dat zou marketing-technisch gezien ingezet kunnen worden als een Unique Selling Point. Maar beschermen is een werkwoord en een werkwoord houdt in dat je iets moet doen en de status beschermd dorpsgezicht is niet vrijblijvend. Er horen regels bij. Eén van de regels is dat er binnen een beschermd dorpsgezicht zonder een aangevraagde en een vervolgens verleende omgevingsvergunning geen zonnepanelen op daken geplaatst mogen worden. Om de inwoners van de vesting Oudeschans toch hun bijdrage te kunnen laten leveren aan de energietransitie werd in 2019 de Energie Coöperatie Oudeschans opgericht. Buiten de vesting, aan de Koudehoek, werd een boer bereid gevonden om het dak van één van zijn schuren ter beschikking te stellen voor het installeren van zonnepanelen ten behoeve van de inwoners van de vesting Oudeschans. De coöperatie werd opgericht, inwoners investeerden in zonnepanelen, subsidies werden verkregen, het zonnepanelen-dak was op 1 november 2021 operationeel. De opgewekte groene stroom wordt sindsdien aan het net geleverd. Volgens de gemeente Westerwolde, een voorbeeld coöperatie.

Tot zo ver het goede nieuws, want wat gebeurde vanaf 19 juli 2023?

Een inwoner van de vesting Oudeschans bedacht om, zonder een aangevraagde en dus zonder een verleende omgevingsvergunning, zonnepanelen op het dak van zijn schuur te leggen. Dat werd in de periode van het leggen van de panelen, van 19 juli tot en met 11 september 2023, TWINTIG keer, door verschillende Oudeschanskers, op verschillende manieren gemeld aan de gemeente Westerwolde.

Je zou denken, de regels zijn héél helder, er is niks ingewikkelds aan: de gemeente stelt vanaf de eerste melding met onmiddellijke ingang een bouwstop in. Dat zou je denken, maar dat deed de gemeente niet. De gemeente liet de inwoner de 12 zonnepanelen op het dak van zijn schuur leggen en schakelde de Adviescommissie voor Omgevingskwaliteit in. Uit het advies van de commissie d.d. 26 september 2023 blijkt overduidelijk dat zij niet ter plaatse is geweest. Zo zou er, volgens de commissie, sprake zijn van acht panelen, de panelen zouden zich op een bijgebouw achter in de tuin bevinden en vanaf de meeste plekken in de vesting en bijna het hele jaar door zouden de panelen zich uit het zicht bevinden. Op basis van deze onwaarheden gaf de commissie het advies: niet strijdig.

En, wat deed de gemeente?

Toen de panelen letterlijk al lang en breed op het dak lagen, stuurde de gemeente de inwoner d.d. 20 oktober 2023 een brief. Volgens de brief mocht de inwoner uiterlijk vóór 17 november 2023 alsnog een omgevingsvergunning voor het plaatsen van zonnepanelen in een beschermd dorpsgezicht aanvragen en de onder de zonnepanelen uit stekende profielen zouden alsnog ingekort moeten worden. Het is ondertussen 10 januari 2024 en u begrijpt, er is door de inwoner geen omgevingsvergunning aangevraagd, althans die is niet gepubliceerd, dus dan zal het wel niet en de uit stekende profielen zijn tot op de dag van vandaag niet ingekort.

Houd me ten goede: als het mag, dan mag het, maar graag, zoals van een gemeente verwacht mag worden, de procedure in de juiste volgorde volgen en het wel of niet verlenen van de omgevingsvergunning graag op basis van de juiste informatie en de juiste argumenten, waarbij de consequenties van het genomen besluit met uiterste zorgvuldigheid worden afgewogen. Dat is namelijk wel zo eerlijk èn wel zo handig.

Want, wat zijn de consequenties?

Als de zonnepanelen binnen het beschermde dorpsgezicht worden gelegaliseerd heeft dit enorme gevolgen voor het cultureel erfgoed, gaat er precedentwerking vanuit, niet alleen voor Oudeschans, maar ook voor de andere parel in Westerwolde: de vesting Bourtange en de legalisatie maakt de prachtige voorbeeld cooperatie, de Energie Coöperatie Oudeschans, volstrekt overbodig. Zoals ik zojuist al zei: regeren is vooruitzien.

Dank u wel!